

Moció del Grup Municipal d'Esquerra Republicana a ple per lluitar contra la pobresa menstrual

Exposició de motius

La pobresa menstrual és un problema que afecta a milions de persones arreu del món a causa dels elevats preus dels productes d'higiene menstrual que moltes d'elles no es poden permetre, però no es limita només a aquest fet, cal tenir també en compte la manca d'accés a banys i instal·lacions on tenir cura de la higiene personal durant el període menstrual. La pobresa menstrual és una realitat: una de cada quatre europees es veu obligada a triar entre adquirir productes d'alimentació o d'higiene menstrual.

El proper 28 de maig se celebra el Dia Mundial per a la Visibilització Menstrual. Una data que es reivindica des del 2014 i que posa sobre la taula qüestions de gènere molt sovint silenciades a l'agenda política i mediàtica. La menstruació encara a dia d'avui és tractada com un tema tabú envoltat de mites, a vegades presentats sota una base aparentment científica que no té en compte les vivències de les persones menstruants. La falta de pedagogia sovint origina un seguit de creences falses que vulnereu en moltes ocasions els drets de les persones que menstruen, infantilitzen la regla i normalitzen el dolor. Un altre aspecte a tenir en consideració és la importància del llenguatge inclusiu i dels espais segurs en els lavabos públics, que cal que siguin degudament senyalitzats per tal de garantir la seguretat de totes les persones usuàries.

La pobresa menstrual fa més susceptibles les persones que menstruen de patir infeccions, ja que la falta de banys o instal·lacions fa que moltes d'elles no puguin mantenir una correcta higiene personal. Aquesta situació afecta especialment les persones sense llar o amb un alt grau d'exclusió social. Per aquest motiu és necessari reduir al mínim l'IVA dels productes sanitaris i d'higiene per la menstruació, en considerar-los productes de primera necessitat i garantir-ne la gratuïtat per a totes aquelles persones que ho necessitin, ja que per als col·lectius esmentats els mètodes reutilitzables no sempre són una opció vàlida. De tota manera, cal fomentar el seu ús, ja que els productes d'higiene menstrual reutilitzables són a la llarga més econòmics i tenen un menor impacte mediambiental. És per aquesta raó que cal garantir l'accés a lavabos segurs i inclusius, per tal que les persones que fan servir aquests mètodes alternatius, com per exemple la copa menstrual, se sentin còmodes per utilitzar-los arreu.

La cultura menstrual no es pot abordar només des d'un punt de vista de consum de productes d'higiene, ja que va molt més enllà, però és imprescindible començar a fer aquest primer pas al nostre país. De fet, el Parlament escocès va aprovar el passat 26 de novembre de 2020 un projecte de llei per oferir de forma gratuïta productes d'higiene menstrual com compreses o tampons. D'aquesta manera Escòcia s'ha convertit en el primer país en establir, mitjançant una llei, la gratuïtat d'aquests productes, en un esforç per combatre la pobresa menstrual.

Cal abordar la cultura menstrual des d'un llenguatge inclusiu, des del respecte i l'acompanyament i creant espais segurs. Per això s'han de promoure, fer conèixer i fer assequibles els productes d'higiene menstrual de llarga durada, més respectuosos amb el medi ambient, i també garantir l'accés a aquells productes que s'adeqüin millor a cada persona, però no ens podem quedar només aquí. Més enllà de l'accés als productes per a la regla, cal fomentar el coneixement de tothom respecte la menstruació i fer-ho des de la coeducació des de la infància per tal d'empoderar les persones que menstruen, per trencar tabús i mites i també per educar en la diversitat: ni totes les persones que menstruen són dones ni totes les dones menstruen.

Per tots aquests motius, és imprescindible treure la menstruació de l'esfera privada, on havia estat relegada i invisibilitzada, i situar-la al debat públic i impulsar des de les diverses administracions polítiques públiques que hi donin resposta.

Per tots aquests motius es demana al ple de Sabadell que adopti els següents **acords**:

Primer.- Fer campanyes d'informació i sensibilització permanents des dels diferents serveis municipals, tant de les diverses possibilitats de productes sostenibles per a la menstruació com de coneixement de la regla des d'una perspectiva interseccional amb l'objectiu de superar tabús i mites i donar eines, especialment al jovent.

Segon.- Incorporar a nivell formatiu tallers de sensibilització i educació, amb perspectiva de gènere i interseccional i des d'una òptica transversal, sobre la menstruació i els seus aspectes més invisibilitzats, per tal d'acabar amb l'estigma social. També es donaran a conèixer els diferents productes d'higiene menstrual que trobem actualment al mercat.

Tercer.- Posar a disposició de la ciutadania en risc d'exclusió social o en situació de sensellarisme, a través de Serveis socials, la gratuïtat dels productes d'higiene menstrual i garantir-ne l'accés als lavabos d'edificis municipals per a la seva higiene menstrual.

Quart.- Senyalitzar degudament els lavabos municipals amb cartells inclusius, tot estudiant la millor manera de fer-ho, davant l'objectiu que s'indiquin aquells lavabos amb una pica en l'espai privat que generen un entorn segur per, si cal, netejar la copa menstrual.

Cinquè.- Amb motiu del Dia Mundial per la Visibilització menstrual, el proper 28 de maig i cada any, il·luminar la façana de l'Ajuntament de color vermell per visibilitzar la menstruació i treballar per incorporar, de cara a propers anys, alguna xerrada o taller de conscienciació i visibilització.

Sisè.- Instar la Generalitat de Catalunya a realitzar campanyes de difusió sobre productes d'higiene menstrual reutilitzables i sostenibles i fomentar-ne la seva venda al comerç local i de proximitat.

Setè.- Instar a l'Estat Espanyol a baixar amb urgència l'IVA dels productes mensuals al tipus superreduït, del 4%, i a iniciar un projecte de llei en la línia escocesa, per garantir a la llarga la gratuïtat d'aquests productes.

Vuitè.- Fer arribar aquests acords a la Generalitat i al govern de l'Estat espanyol.

No obstant, el ple resoldrà

Sabadell, 21 d'abril de 2021

Gabriel
Fernandez Diaz
- DNI
[Redacted]
(AUT)

Firmado digitalmente por Gabriel
Fernandez Diaz - DNI [Redacted]
(AUT) Nombre de reconocimiento
(DN): c=ES, o=Ajuntament de
Sabadell, 2.5.4.97=VATES-
P08186001,
ou=Treballador públic de nivell alt
d'autenticació, sn=Fernandez Diaz -
DNI [Redacted], givenName=Gabriel,
serialNumber=IDCES-[Redacted],
cn=Gabriel Fernandez Diaz - DNI
[Redacted] (AUT)
Fecha: 2021.04.22 10:17:33 +0200

Gabriel Fernàndez Díaz

Portaveu del Grup Municipal d'Esquerra Republicana